

VRT BREZ PREKOPAVANJA

Kako začeti?

Glavni namen je podati napotke, kako ustvariti rodovitna vrtna tla brez prekopavanja, z uporabo zastirk iz organskih materialov. Tako lahko z manj dela pridemo do izjemno produktivnega sonaravnega vrta. Konkretni napotki nagovarjajo, da jih čimprej preizkusimo v praksi. Vrtnarjenje je način življenja in z delovanjem na vrtu lahko dobro razumemo, kako deluje Narava.

Veliko temeljev za uspešno rast rastlin in predvsem konkretnih postopkov za pripravo tal brez prekopavanja, si lahko preberete v knjigi **Štihanje? Ne, hvala.**

S kompostno zastirko

Konec oktobra oziroma na začetku novembra pobere pridelke. Na površino že obstoječih gred naložimo 3 - 5 cm komposta, na vrtni poti pa 10 cm slame ali 5 cm lesnih sekancev. Tako pripravljeno gredico pustimo do pomladi. Pred prvo setvijo gredo večkrat z grabljami ali nihajno motiko okopljemo, da razbijemo večje kompostne grude in s tem tudi preprečimo rast enoletnih pleveli. Nato direktno v kompost sejemo ali sadimo. Posajeno oz. presajeno dobro zalijemo in po potrebi pokrijemo z vrtno kopreno. Tekom sezone v poletnih mesecih okoli velikih rastlin dodamo poletno zastirko (3 - 5 cm kompostne zastirke ali 10 cm zastirke iz svežih organskih materialov). Pri manjših rastlinah počakamo na pobiranje in pred drugim posevkom dodamo 2 - 5 cm kompostne zastirke ali 10 cm sveže organske mase. V kompost lahko direktno sejemo in sadimo, v svežo organsko maso **ne**. Na potke redno dodajamo slamo ali sekance, da ohranjamo obilno zastirko tudi na njih. Po koncu sezone grede ponovno pripravimo po istem postopku.

S kompostno zastirko tla oživimo, obogatimo s hranili, zaščitimo pred zunanji vremenski vplivi, zaščitimo pred sušo, zatremo pleveli in na voljo imamo površino, v kateri semena bolje klijejo in se sadike dobro ukoreninijo. Z vsakim letom bodo tla bolj rahla ter rodovitnejša, ko tla pripravljamo po tem postopku.

Vrt na novo

Konec oktobra zadnjič pokosimo travo in jo pustimo ležati. Na površino bodočih gred in vrtnih poti kar preko pokošene trave zložimo več plasti recikliranega papirja ali karton, da preprečimo rast trajnih pleveli. Nato na grede položimo 10 cm kompostne zastirke, na poti pa 15 cm slame ali 10 cm sekancev. Tako pripravljeno gredico pustimo do pomladi. Pred prvo setvijo gredo večkrat z grabljami ali nihajno motiko okopljemo, da razbijemo večje kompostne grude in s tem tudi preprečimo rast enoletnih pleveli. Nato direktno v kompost sejemo ali sadimo. Posajeno oz. presajeno rastlino dobro zalijemo in po potrebi pokrijemo z vrtno kopreno. Tekom sezone v poletnih mesecih okoli velikih rastlin po potrebi dodamo poletno zastirko (3 - 5 cm kompostne zastirke ali 10 cm zastirke iz svežih organskih materialov). Pri manjših rastlinah počakamo na pobiranje ter pred drugim posevkom po potrebi dodamo 3 - 5 cm kompostne zastirke ali 10 cm zastirke iz sveže organske mase. V kompost lahko direktno sejemo in sadimo, v svežo organsko maso **ne**. Na vrtni poti redno dodajamo slamo ali sekance, da ohranjamo obilno zastirko tudi na njih. Po koncu sezone (nekje konec oktobra) pripravimo grede po postopku **s kompostno zastirko**.

Nove gredice oblikovane zelo hitro in enostavno. Manjka le še zastirka na vrtnih poteh

Na vrtnih poteh so lesni sekanci.

Zakaj tako debela zastirka?

V Naravi tla nikoli niso gola, vedno na njih rastejo rastline ali so zastrta z organskim materialom, da ohranjajo vlažnost, zračnost, stabilno temperaturo in s tem življenje. V gozdu so korenine mogočnih dreves prisotne tik pod listjem in gozdno črnico, da srkajo hranila. Tako mogočnih dreves nihče ne zaliva. Med drugim pa je zelenjava zelo "požrešna" rastlina in zahteva dovolj hranil, ki jih v vrtna tla vnesemo na tak način.

Kaj pa če nimam toliko komposta?

Večje količine komposta nimamo vedno pri roki, še posebej ko začnemo iz ničle in moramo tla pospešeno obogatiti. Organskega materiala, ki ga lahko sami spremenimo v kompost, je dovolj za vse vrtnarje tega sveta. Le začeti je treba.

Kaj pa velike površine, tam to s kompostom več kot očitno ne gre, ker bi ga potrebovali preveč?

Jasno določena meja med pridelovanjem hrane na vrtu ob hiši in na njivi je bila načrtovana že v preteklosti. Tehnike priprave tal, načini vzgoje in predvsem namen so se močno razlikovali. V današnjih časih sta se ta dva načina pridelave hrane popolnoma pomešala, tako da je potrebno ponovno postaviti jasno mejo. **Fokus pri vrtnarjenju je ustvariti univerzalno rodovitna tla na katerih istočasno raste 50, 100 ali več različnih rastlin zelenjave!** Za velike površine je čudovita veda Biodinamika, ki oživlja in hrani tla na drugačen način ter z veliko zelene oziroma žive zastirke. Živo oziroma zeleno zastirko lahko uporabljamo tudi na vrtu, vendar je kompost vedno prva izbira.

Povzeto po članku Vrt obilja.